

สรุปบทเรียน

หลักสูตร “วินัยและการรักษาวินัย”

ผู้รับการฝึกอบรม : ว่าที่ร้อยตรีหญิงนิทยา เจริญทรง

ตำแหน่ง : นักวิชาการโสตทัศนศึกษาชำนาญการ

สังกัด : กลุ่มสารบรรณ สำนักงานเลขาธิการกรม

วินัย หมายถึง การควบคุมความประพฤติให้เป็นไปตามระเบียบแบบแผน เช่น กำหนดให้ข้าราชการต้องซื่อสัตย์ สุจริต ตั้งใจปฏิบัติราชการ รักษาความลับของทางราชการ ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชา และรักษาชื่อเสียงของตน เป็นต้น นอกจากนี้ วินัยยังหมายถึงลักษณะเชิงพฤติกรรมที่แสดงออกมาว่าสามารถควบคุมตนเองให้อยู่ในกรอบของวินัยตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย

การรักษาวินัย หมายถึง การที่ข้าราชการพลเรือนปฏิบัติตามวินัยที่กำหนดไว้ และหมายความรวมถึงการที่ผู้บังคับบัญชาจะต้องส่งเสริมและดูแลระมัดระวังให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติตามวินัย และดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ที่กระทำผิดวินัยด้วย โดย ผู้มีหน้าที่รักษาวินัย ได้แก่ ๑) ข้าราชการ ๒) ผู้บังคับบัญชา ๓) องค์กรกลางบริหารงานบุคคล และ ๔) ผู้ที่เกี่ยวข้อง

๑) การรักษาวินัยโดยตัวข้าราชการ

- ๑.๑ เรียนรู้และเข้าใจวินัย
- ๑.๒ สำนึกในหน้าที่ที่จะต้องรักษาวินัย
- ๑.๓ ตระหนักในความสำคัญของวินัย
- ๑.๔ ปฏิบัติตามวินัย

๒) การรักษาวินัยโดยผู้บังคับบัญชา

- ๒.๑ เสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีวินัย
- ๒.๒ ป้องกันมิให้ผู้ใต้บังคับบัญชากระทำผิดวินัย
- ๒.๓ ควบคุมดูแลให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาอยู่ในวินัย
- ๒.๔ ดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาที่กระทำผิดวินัย

๓) การรักษาวินัยโดยองค์กรกลางบริหารงานบุคคล

- ๓.๑ กำหนดนโยบายในการรักษาวินัยข้าราชการ
- ๓.๒ ออกระเบียบและกฎเกณฑ์เกี่ยวกับการรักษาวินัย
- ๓.๓ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ข้าราชการมีวินัย
- ๓.๔ กำชับและวางมาตรการการลงโทษ

๔) การรักษาวินัยโดยผู้เกี่ยวข้อง

๔.๑ ผู้มาขอรับบริการจะต้องไม่สนับสนุนให้ข้าราชการกระทำผิดวินัยด้วยการให้ผลประโยชน์ใดๆ โดยมีขอบ

๔.๒ ประชาชนและสื่อมวลชนต้องช่วยสอดส่องดูแล ข้าราชการมิให้กระทำผิดวินัย เมื่อพบเห็นควรแจ้งผู้บังคับบัญชาหน่วยงานทราบ

๔.๓ โทษทางวินัย ประกอบด้วย โทษวินัยอย่างไม่ร้ายแรง และโทษวินัยอย่างร้ายแรง ประกอบด้วย ๕ สถาน ดังต่อไปนี้

๔.๓.๑ ภาคทัณฑ์

๔.๓.๒ ตัดเงินเดือน

๔.๓.๓ ลดเงินเดือน

๔.๓.๔ ปลดออก

๔.๓.๕ ไล่ออก

ข้าราชการต้องรักษาวินัยอย่างเคร่งครัด โดยกระทำการใดอันเป็นข้อปฏิบัติตามที่กฎหมายบัญญัติ และไม่กระทำการใดอันเป็นข้อห้ามตามที่กฎหมายบัญญัติ และไม่กระทำความผิดอันเป็นลักษณะความผิดวินัยอย่างร้ายแรง กรณีที่ข้าราชการจะถูกดำเนินการทางวินัยมี ดังนี้

๑. มีผู้ร้องเรียนกล่าวหา

๒. มีบัตรสนเท่ห์ระบุพยานหลักฐานหรือกรณีแวดล้อม ชัดแจ้งและระบุพยานบุคคลแน่นอน

๓. เรื่องปรากฏเป็นข่าวทางสื่อมวลชน

๔. ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐแจ้งเรื่องมา

๕. ผู้บังคับบัญชาพบเห็นการกระทำผิดเอง

๖. เรื่องปรากฏจากการสอบสวนทางวินัย (สอบสวนเรื่องหนึ่งแล้วพบว่าผิดเรื่องอื่นด้วย)

การมีวินัย ต้องปฏิบัติต่อใครบ้าง

- **วินัยต่อประเทศชาติ** : ต้องสนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขด้วยความบริสุทธิ์ใจ

- **วินัยต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ**

๑. ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และเที่ยงธรรม โดย พิจารณาจากกฎหมาย ระเบียบ มาตรฐานกำหนดตำแหน่ง คำสั่งหรือการมอบหมายของผู้บังคับบัญชา

๒. ต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ มติคณะรัฐมนตรี และนโยบายรัฐบาล และปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ

๓. ต้องตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ราชการ รักษาประโยชน์ของทางราชการ โดย ข้าราชการต้องมีความตั้งใจอุทิศสาคะ เอาใจใส่ รักษาประโยชน์ของทางราชการ เพื่อให้เกิดผลดีหรือความก้าวหน้าแก่ราชการ

๔. ต้องอุทิศเวลาของตนให้แก่ราชการ จะละทิ้ง หรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการมิได้

๕. ต้องรักษาความลับของทางราชการ

๖. ต้องเป็นกลางทางการเมือง

๗. ต้องไม่อาศัยตำแหน่งหน้าที่หาประโยชน์

๘. ต้องไม่ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ

๘.๑ ประมาท หมายถึง เลินเล่อ เผลอ ลืมสติ

๘.๒ เลินเล่อ หมายถึง การขาดความระมัดระวัง ไม่รอบคอบ

๘.๓ ประมาทเลินเล่อ หมายถึง ขาดความระมัดระวัง ไม่รอบคอบ เผลอ หรือหลงลืม

๙. ต้องไม่กระทำการหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการหาผลประโยชน์อันอาจทำให้เสียความเที่ยงธรรมหรือเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่

๑๐. ต้องไม่เป็นการกรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการในห้างหุ้นส่วน หรือบริษัท

๑๑. ต้องไม่ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการ เพื่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ผู้หนึ่งผู้ใด

๑๒. ต้องไม่ทุจริตต่อหน้าที่ราชการ

๑๒.๑ หน้าที่ราชการ หมายถึง หน้าที่ราชการโดยตรงจาก กฎหมายหรือระเบียบมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง คำสั่งหรือการมอบหมายของผู้บังคับบัญชา

๑๒.๒ ความเสียหายที่เกิดขึ้น ประกอบด้วย ราคาทรัพย์สิน ภาพพจน์ ชื่อเสียงของทางราชการหรือบุคคล และความเชื่อถือของประชาชน

๑๒.๓ โดยทุจริต หมายถึง แสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย สำหรับตนเองหรือผู้อื่น

- วินัยต่อผู้บังคับบัญชา

๑. ต้องปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชา โดยข้าราชการต้องได้รับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชา ซึ่งผู้สั่งเป็นผู้บังคับบัญชาตามกฎหมาย สั่งการในหน้าที่ราชการหรือปฏิบัติราชการ เป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย ระเบียบและสามารถขอให้ผู้บังคับบัญชาทบทวนคำสั่งได้ (ถ้าเห็นว่าคำสั่งไม่ชอบต้องเสนอขอให้ผู้บังคับบัญชาทบทวน)

๒. ต้องไม่รายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา

๓. ต้องไม่กระทำการข้ามผู้บังคับบัญชา

- วินัยต่อผู้ร่วมงาน

๑. ต้องรักษาความสามัคคี

๒. ต้องไม่ก่อกวนเกล่งกัน

- ก่อกวน หมายถึง หาความไม่ดีใส่ให้ / หาอุบายให้ร้ายโดยวิธีต่างๆ / แกล้งใส่ความ

- กตัญญู หมายถึง ช่มให้อยู่ในอำนาจตน / ใช้บังคับเอา

- ช่มเหิง หมายถึง ใช้กำลังรังแก / แกล้งทำความเดือดร้อนให้ผู้อื่น

- วินัยต่อประชาชน

๑. ต้องต้อนรับให้ความสะดวก ให้ความเป็นธรรม ให้ความสงเคราะห์แก่ประชาชนผู้ติดต่อราชการเกี่ยวกับหน้าที่ของตน โดยข้าราชการต้องให้การต้อนรับ ความสะดวก ความเป็นธรรมกับประชาชนผู้มาติดต่อราชการเกี่ยวกับหน้าที่ของตนเอง ให้เกิดความประทับใจและภาพลักษณ์ที่ดีแก่ประชาชนผู้มาติดต่อราชการ

๒. ต้องไม่ดูหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่ หรือข่มเหงประชาชนผู้ติดต่อราชการ

- ดูหมิ่น หมายถึง แสดงกริยาท่าทาง พุดจา หรือเขียนเป็น ลายลักษณ์อักษรเป็นเชิงดูถูกว่ามีฐานะต่ำต้อย หรือไม่ดีจริง ไม่เก่งจริง

- เหยียดหยาม หมายถึง การกล่าวถ้อยคำหรือแสดงกริยาอาการดูถูก รังเกียจ

- กดขี่ หมายถึง ข่มให้อยู่ในอำนาจ แสดงอำนาจ

- ข่มเหง หมายถึง การใช้กำลังรังแก

- วินัยต่อตนเอง

๑. ต้องรักษาชื่อเสียง เกียรติศักดิ์ของตำแหน่ง หน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสีย

๒. ไม่กระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

๓. ไม่กระทำผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุก

๔. ต้องไม่กระทำการอันเป็นการล่วงละเมิดหรือ คุกคามทางเพศ

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการรักษาวินัย

ข้าราชการ: (๑) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ และ (๒) กฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖

ลูกจ้างประจำ: (๑) ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างประจำของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๓๗ (๒) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ และ (๓) กฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖

พนักงานราชการ: (๑) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ (๒) ประกาศคณะกรรมการบริหารพนักงานราชการ เรื่อง แนวทางการดำเนินการทางวินัยพนักงานราชการ พ.ศ. ๒๕๕๙ (๓) ระเบียบกรมพัฒนาที่ดิน ว่าด้วยหลักเกณฑ์การดำเนินการทางวินัยพนักงานราชการ พ.ศ. ๒๕๕๙ (๔) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ และ (๕) กฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖

โทษทางวินัย ต่อเจ้าหน้าที่ในระบบราชการ ๓ กลุ่ม ดังนี้

ข้าราชการ ๕ ระดับ ดังนี้ (๑) ภาคทัณฑ์ (๒) ตัดเงินเดือน (๓) ลดเงินเดือน (๔) ปลดออก และ (๕) ไล่ออก

ลูกจ้างประจำ ๕ ระดับ ดังนี้ (๑) ภาคทัณฑ์ (๒) ตัดค่าจ้าง (๓) ลดค่าจ้าง (๔) ปลดออก และ (๕) ไล่ออก

พนักงานราชการ ๔ ระดับ ดังนี้ (๑) ภาคทัณฑ์ (๒) ตัดเงินค่าตอบแทน (๓) ลดเงินค่าตอบแทน และ (๔) ไล่ออก